



## Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm  
Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis**

Jn duas partes distincta

**Teresa <de Jesús>**

**Coloniæ Agrippinæ, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.**

Cap. III. Declarat quomodo bonoru[m] conuersatione pia in se desideria  
denuo redierint, & qua illa[m] Dominus via ad cognitione[m] erroris in quo  
hactenus egisset, perduxerit

**urn:nbn:de:hbz:466:1-37974**

## C A P V T III.

DECLARAT QVOMODO BONORVM CONVERSATIONE  
pia in se desideria denuo redierint, & qua illam Domi-  
nus via ad cognitionem erroris, in quo  
hactenus egisset, perdu-  
xit.

VT ergo bonam & sanctam monialis huius conuersationem & fa-  
miliaritatem gustare cœpi, voluptati mihi fuit illam benè & ar-  
denter de rebus diuinis loquentem audire, erat enim apprime discre-  
ta & sancta. Vnde nunquam ( vt quidem mihi videtur ) graue fuit,  
sed semper suau illam loquentem audire. Initio narrare mihi cœpit,  
quomodo solā lectione illorum verborum Euangeli: multi sunt vo-  
ci, pauci verē electi, conuersa, monasticam vitam assumpſisset, adde-  
bat & de præmio, quod præparauit D E o s ijs, qui propter ipsum omnia  
relinquent. Bona hæc familiaritas, quos mala mihi instillarat mores,  
paulatim cœpit eliminare, & rerum æternarum desideria denuo  
menti imprimere, magnamque illam meam à vita monastica alienatio-  
nen, quæ sanè in me summa fuit, non nihil immunuere. Si quam ve-  
to Religiosam inter orandum videbam lacrymantem, aut alias qual-  
piam virtutes habere, non parūm has ei inuidiebam: hac enim in re tanta  
cordis mei erat duriſtis, vt, etſi vniuersum Passionis Dominicæ textū  
perlegiſsem, ne vel lacrymulam emiſſiſsem. Quod profectò mirè me  
cruciat. Seſquianni ſpatio iſthoc in Monasterio vixi, non ſine magna  
pauarum conuerdinum mearum emendatione. Incepit deinde multas  
orationes vocales decurrere, & nullam nq̄ domesticam rogar, vt D E o  
per preces me commendarent, vt ad eum me statum vocare dignaretur,  
in quo illi inſeruire possem, atramen monasticum nolebam, adeo vt vel-  
lem Deo placere, eum mihi non inspirare, et ſo alia ex parte etiam metue-  
rem matrimonio me applicare. Ad finem autem temporis, quo ibidem  
verſata ſum, magis iam ad monasticum statum aſſumendum propende-  
bam, tametſi non in hoc monasterio; quod sancta quædam exercitia,  
quæ poſtea intellexi illic à monialibus vſurpari, mihi nimis grauia vide-  
banur: & erant nonnullæ de iunioribus, quæ in hac me opinione etiam  
confiambant: nam ſi eiusdem omnes ſententia fruſſent, non ſanè me-  
diocriter id mihi profuſiſſet. Huc accedebat, quod alio quodam in mona-  
ſterio ſodalem chariſſimam habebam, & hoc in cauſa erat, quod ſi de-  
mum Religiosa fieri vellem, non alio fierem in loco, quam in quo iſ-  
hæc ſodalis mea commorabatur. Magis ſcilicet sensualitatis meæ con-  
folationem & vanitatis, quam animæ bonum ſpectabam. Bonæ illæ co-

C. 2

gitationes

S.

Theresa

Opera

N VII

158

gitationes monasterium ingrediendi subinde quidem mihi occurrabant, sed statim abibant; nec à me ipsa impetrare poteram, planè ut animum ad hoc inducerem. Hoc ipso tempore et si ego à parte mea non negligenter illa, quæ mihi bona & salutaria erant, magis tamen Dominus ipse contendit ad eum me statum disponere, qui mihi esset maxime salutaris.

In grauem tunc temporis incidi infirmitatem, ut me ad paternas des reduci oportuerit: confirmata verò valetudine, ad sororem quæ in pago quodam habitabat, conducta sum, quod eam inuiserem, quod mihi me ipsa diligeret: et si quidem ei auscultasse moremque gesfissim, numquam inde rediisse. Coniugi quoque eius acceptissima eram; exteris saltem magna mihi benevolentiae signa exhibebat. Quo etiam nomine per amplias Deo meo gratias debeo, quod quocumque loco fui, semper beneulos sum homines experta; ipsa tamen, pro ea ac sum male id est pendi. In via, qua nos transire oportebat, commorabatur patruus noster, vir prudens, & virtutum perstudiosus, acviditus, quem etiam Dominus sibi paulatim disponebat: nam iam ætate grandis, & maturus, reliquo omnibus, quæ possidebat, religiosum statum suscepit; in quo ita laudabiliter vitam terminauit, ut diuinâ eum visione iam perfrui credam. Hic me ad dies aliquot apud se commorari voluit: tempus, quo à negotiis vacabat, librorum pitorum patriâ lingua conscriptorum lectioni dabant: omnis autem eius sermo ut plurimum de Deo, mundique huius vanitate erat, ut verò & mihi rerum diuinarum amorem instillaret, eos me libros, se presente, legere iussit, & licet non multum erga eos afficeret, simulabatamen, quo ei satisfacerem, nam alijs complacere, & alienæ voluntati mox gerere studui semper quam maximè, etiamsi propterea mihi ipsi molestiam creassem ac tedium, adeò quidem, ut, quod in alijs virtutis nomen meruisset, in me reprehensionem meruerit, & ingens vitium fuerit, quod in hoc sapè discretionis limites excederem. Quot, ô Deus bone, modis & vijs tua me maiestas ad eum paulatim disponebat statum, in quo mea vita opera voluit, ut etiamsi nollem, me mihi metipsi vim facere cogeret, sit ipse in æternum benedictus, Amen.

Esto verò ibidem nonnisi paucis egerim diebus, per eam tamen, quam verba Dei tam lecta, quam audita in corde meo exseruere vim, simul & per bonum commercium, eam intelligere capi veritatem, quam olim in prima pueritia intellexeram; nimurum quidquid in mundo est, nihil esse, & non nisi meram vanitatem, atq; ipsum in momento præterire, simulq; timere, ne, si vita exire me contingeret, ad infernum detruderetur. Ac licet ne tum quidem à me impetrare ipsa possem, ut statui monastico applicarem: videns tamen statum illum & meliorem esse, & secundum

*venit mo  
basterium  
agredia*

item,

rotu, paulatim apud memetipsam constitui quamdam mihi vim ad eum capessendum inferre. Trimestri, & amplius hoc in conflitu hæsi, hac meratione incitans & cohortans, nimis vitæ monastice labores & mala penit purgatorij maiora esse non posse, ac, cum delictis ipsa meis infernales paenas promerita essem, non multum esse, si quod restabat vitæ, velut in purgatorio transigerem; postea me rectâ celos peccata, nam hoc cunum spectabam, ac desiderabam: atque in hac status deligendi anxietate, timore seruili magis quam amore moueri videbar. Hoc volenti mihi dæmon proponebat fore, ut, quod delicijs & vitæ molli assuefsem, Religionis onera & labores ferre non possem: cui è contra opponebam labores & dolores, quos Redemptor noster IESVS viens passus est, & proinde non multum esse, me aliquos ipsius nomine & amorem subire; atque ipsum mihi in ijs ferendis auxilio futurum: Co-  
Quibus se  
argumentis  
contra de-  
mentem tu-  
tareisur.

gitare quidem hoc debebam, sed an hoc postremum cogitarim, non re-  
de recordor: His ipsis diebus plurimas passa sum tentationes, & grauissi-  
mis vexata febribus, ad quas longa animi accedebant deliquia: nam nun-  
quam firmâ valetudine sum usa. Maximè verò me tum iuuit, quod erga  
librorum sanctorum lectionem mirè affecta manserim. Vnde lectis S.  
Hieronymi Epistolis ita commota sum, ut tandem patri meo id significare  
decreuerim, quod propè idem erat, quod sacrum habitum suscipere;  
nam ita generosa eram, ut cum semel meam quo ad hoc voluntatem  
aperiulsem, ob nullam prorsus rem, eam immutatura fuisse videar. Tanto  
potò me pater amore prosequebatur, ut nullo id ab eo pacto impetrare  
potuerim: ut nec aliorum, quos pro me intercessores ad illū misi, preces  
& compellatio: summum quod tum quidem ab eo obtineri potuit, fuit  
ut, cum ipse iam vita functus esset, facerent quidquid cuperem. Verum hic  
mihim eti ipsi, meaque imbecillitati timere cœpi, ne scilicet retro respice-  
rem, vnde mihi videbatur ho mihi parum expedire, ideoque id alia ab eo  
via obtainere sum conata, ut iam referam.

## CAP V T IV.

NARRAT QUOMODO DOMINI OPE SIBI IPSI IN HABITU  
sumendo vim fecerit; quamque multos eius maiestas ei mor-  
bos dare cœperit.

His ipsis diebus, quibus ipsa mecum de isthoc proposito delibera-  
bam, vni de fratribus meis, ut vitæ se religiosæ daret, mundi huius  
vanitate ei ob oculos positâ, persuaseram. Vnde simul statuimus  
quadam die summo mane ad illud Monasterium accedere, in quo illa  
amicâ, illa inquam, quam ego singulari quodam prosequabar affectu,  
 C 3 commo-

S.  
 Theresia

OPERA

N VII